

Transition bond และ Thailand amber bond: ตลาดทุนแห่งการเปลี่ยนผ่านสู่อนาคตที่ยั่งยืน

(เผยแพร่เมื่อวันที่ 28 กันยายน 2569)

โดย สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.)

ตลอดหลายปีที่ผ่านมา การเงินเพื่อความยั่งยืน หรือ Sustainable Finance ได้สนับสนุนกิจกรรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมผ่านเครื่องมืออย่าง Green Bond, Sustainability Bond และ Sustainability-linked Bond อย่างไรก็ตาม ธุรกิจจำนวนมากที่กำลังปรับตัวเพื่อลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก โดยเฉพาะในกลุ่มอุตสาหกรรมที่ลดก๊าซเรือนกระจกได้ยาก (hard-to-abate sectors) เช่น กลุ่มพลังงาน กลุ่มอุตสาหกรรมหนัก หรือภาคการขนส่ง แม้ดำเนินมาตรการเพื่อลดก๊าซเรือนกระจกแล้ว ก็อาจยังไม่สามารถปรับธุรกิจเป็นสีเขียวได้ในทันที

ด้วยเหตุนี้ แนวคิด Transition Finance จึงถูกพัฒนาขึ้นเพื่อสนับสนุนการระดมทุนสำหรับธุรกิจที่มีความท้าทายในการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก เนื่องจากอาจมีข้อจำกัดด้านเทคโนโลยีหรือจำเป็นต้องใช้เงินลงทุนสูง โดยอาศัยเครื่องมือสำคัญ เช่น Taxonomy ที่จัดประเภทกิจกรรมทางเศรษฐกิจเป็นสีเขียว สีเหลือง และสีแดง รวมถึงคู่มือต่าง ๆ เช่น ICMA Climate Transition Finance Handbook หรือ ASEAN Transition Finance Guidance ที่ให้แนวทางการเปิดเผยแผนการเปลี่ยนผ่านของบริษัทตามมาตรฐานสากล

สำหรับประเทศไทย ก.ล.ต. ได้สนับสนุนการเปลี่ยนผ่านในภาคตลาดทุน โดยกำหนดให้การพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่รองรับ Transition Finance เป็นหนึ่งในแผนยุทธศาสตร์ พ.ศ. 2569-2571 เพื่อเพิ่มตราสารหนี้ใหม่ 2 ประเภทในตลาดทุนไทย ได้แก่ ตราสารหนี้เพื่อการเปลี่ยนผ่าน หรือ Transition bond และตราสารหนี้เพื่อกิจกรรมสีเหลืองตามมาตรฐาน Thailand Taxonomy หรือ Thailand amber bond

Transition bond เป็นตราสารหนี้ที่ระดมทุนเพื่อนำไปใช้ในโครงการที่สอดคล้องกับกลยุทธ์หรือแผนด้านการเปลี่ยนผ่านขององค์กร โดยมีการอ้างอิงมาตรฐานที่ได้รับการยอมรับในระดับสากล ได้แก่ ICMA Climate Transition Bond Guidelines หรือ CBI Climate Bonds Standard

ส่วน Thailand amber bond เป็นตราสารหนี้ที่ระดมทุนสำหรับโครงการที่เป็นกิจกรรม “สีเหลือง” ตาม Thailand Taxonomy ซึ่งสะท้อนบริบทของภาคธุรกิจไทยที่กำลังปรับตัวไปสู่เศรษฐกิจคาร์บอนต่ำ

เพื่อให้ผู้ระดมทุนทุกกลุ่มสามารถเข้าถึงเครื่องมือดังกล่าวได้ ก.ล.ต. ได้ปรับปรุงหลักเกณฑ์เพื่อรองรับการออกและเสนอขาย Transition bond และ Thailand amber bond ทั้งการเสนอขายต่อประชาชนทั่วไป และการเสนอขายต่อบุคคลในวงจำกัด โดยสามารถเสนอขายในรูปแบบตราสารหนี้ คุกก หุ้นกู้แปลงสภาพที่ออกโดยบริษัทจำกัด หรือ หุ้นกู้คราวด์ฟินดิง พร้อมปรับปรุงแบบแสดงรายการข้อมูล (แบบ Filing) และแบบสรุปข้อมูลสำคัญของตราสาร (Factsheet) ให้รองรับการเปิดเผยข้อมูลของตราสารทั้งสองประเภท เพื่อให้ผู้ลงทุนได้รับข้อมูลที่จำเป็นต่อการตัดสินใจลงทุน

โดยการปรับปรุงหลักเกณฑ์ในครั้งนี้ได้มีการยกระดับหลักเกณฑ์ในการออกตราสารหนี้กลุ่มความยั่งยืน (ESG bond) ทุกประเภท ให้มีความสอดคล้องกับมาตรฐานระดับประเทศหรือระดับสากล โดยมีการกำหนดให้กรณีที่มีการเสนอขายต่อผู้ลงทุนทั่วไป ผู้ลงทุนรายใหญ่ ผู้ลงทุนรายใหญ่พิเศษ หรือเสนอขายผ่านระบบคราวด์ฟินดิงที่มีผู้ลงทุนรายย่อย ผู้ออกตราสารจะต้องจัดให้มีการรอบการเสนอขายตราสาร (framework) และมีการแต่งตั้งผู้ประเมินภายนอกที่เป็นอิสระ (external review provider) เพื่อให้ความเห็นหรือรับรอง framework ด้วย

นอกจากนี้ ประเทศไทยนับว่าเป็นหนึ่งในประเทศกลุ่มแรก ๆ ของโลกที่มีหลักเกณฑ์รองรับทั้ง Transition bond และ ตราสารหนี้ที่อ้างอิงกิจกรรมสีเขียวตาม Taxonomy อย่าง Thailand amber bond

เพื่อเป็นการสร้างความน่าเชื่อถือใน ESG bond ก.ล.ต. ยังได้ปรับปรุงหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลง วัตถุประสงค์การใช้เงินของ ESG bond ให้เข้มข้นยิ่งขึ้น โดยผู้ออกตราสารต้องนำเงินที่ได้รับจากการเสนอขายไปใช้ ตามวัตถุประสงค์ที่เปิดเผยไว้ และหากมีการเปลี่ยนแปลง ต้องยังคงเป็นโครงการหรือกิจกรรมที่ระบุอยู่ภายใต้ framework เดิม โดยกรณี Thailand amber bond ต้องเป็นกิจกรรมสีเขียวตาม Thailand Taxonomy ด้วย

เพื่อส่งเสริมการระดมทุนผ่าน Transition bond และ Thailand amber bond ก.ล.ต. ได้ขยายมาตรการยกเว้น ค่าธรรมเนียมเพื่อลดต้นทุนในการระดมทุนให้แก่ผู้ออกตราสาร โดยยกเว้นค่าธรรมเนียมค่าอนุญาตเสนอขายตรา สาร รวมถึงค่าธรรมเนียมการยื่นแบบ Filing จนถึงวันที่ 31 พฤษภาคม 2571 ด้วย

ตราสารทั้งสองประเภทจึงเป็นทางเลือกใหม่สำหรับทั้งผู้ออกตราสารและผู้ลงทุน โดยเฉพาะธุรกิจอุตสาหกรรมที่มีความท้าทายในการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก เพราะช่วยเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงแหล่งเงินทุน และดึงดูดผู้ลงทุนที่ ให้ความสำคัญกับการพัฒนาอย่างยั่งยืน ในมุมมองของผู้ลงทุน ตราสารดังกล่าวช่วยเพิ่มทางเลือกการลงทุนที่สอดคล้องกับ เป้าหมายด้านความยั่งยืน และเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมสนับสนุนการเปลี่ยนผ่านสู่เศรษฐกิจคาร์บอนต่ำอย่างเป็น รูปธรรม

โดยสรุป การขับเคลื่อนตลาดทุนสู่ความยั่งยืนไม่ได้ขึ้นอยู่กับการสนับสนุนกิจกรรมสีเขียวเพียงอย่างเดียว แต่ต้องมี กลไกที่ช่วยให้ภาคธุรกิจเปลี่ยนผ่านได้อย่างเป็นระบบ ภายใต้หลักเกณฑ์ที่โปร่งใส น่าเชื่อถือ และสอดคล้องกับ มาตรฐานสากล เพื่อให้การลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกเกิดขึ้นได้จริง และสนับสนุนเป้าหมายด้านสภาพภูมิอากาศ ของประเทศในระยะยาว

อ่านประกาศที่เกี่ยวข้องได้ที่

1. ประกาศคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ที่ [กม. 5/2569](#) เรื่อง การกำหนดค่าธรรมเนียม เกี่ยวกับการขออนุญาตเสนอขายตราสารเพื่อการเปลี่ยนผ่าน และตราสารเพื่อกิจกรรมสีเขียวตามมาตรฐาน Thailand Taxonomy ลงวันที่ 8 กันยายน พ.ศ. 2569
2. ประกาศคณะกรรมการกำกับตลาดทุน ที่ [ทจ. 5/2569](#) เรื่อง การขออนุญาตและการอนุญาตให้เสนอขายตราสาร หนี้ที่ออกใหม่ต่อประชาชนเป็นการทั่วไป (ฉบับที่ 13) ลงวันที่ 8 กันยายน พ.ศ. 2569
3. ประกาศคณะกรรมการกำกับตลาดทุน ที่ [ทจ. 6/2569](#) เรื่อง การขออนุญาตและการอนุญาตให้เสนอขายตราสาร หนี้ที่ออกใหม่ต่อบุคคลในวงจำกัด และการเสนอขายหุ้นกู้แปลงสภาพต่อบุคคลที่มีลักษณะเฉพาะ (ฉบับที่ 14) ลงวันที่ 8 กันยายน พ.ศ. 2569
4. ประกาศคณะกรรมการกำกับตลาดทุน ที่ [ทจ. 7/2569](#) เรื่อง การยื่นแบบแสดงรายการข้อมูลการเสนอขายตราสาร หนี้ (ฉบับที่ 8) ลงวันที่ 8 กันยายน พ.ศ. 2569 และแบบ 69-PO-รายครั้ง แบบ 69-PP-รายครั้ง แบบ 69-PO-MTN และแบบ 69-PP-MTN ท้ายประกาศ

5. ประกาศคณะกรรมการกำกับตลาดทุน ที่ [ทจ. 8/2569](#) เรื่อง ข้อกำหนดที่เกี่ยวกับการออกและเสนอขายศุภกและการเปิดเผยข้อมูล (ฉบับที่ 17) ลงวันที่ 8 กันยายน พ.ศ. 2569 และแบบ 69-PO-SUKUK แบบ 69-PP-SUKUK แบบ 69-PO-MTN-SUKUK และแบบ 69-PP-MTN-SUKUK ท้ายประกาศ
6. ประกาศคณะกรรมการกำกับตลาดทุน ที่ [ทจ. 9/2569](#) เรื่อง การเสนอขายหลักทรัพย์ที่ออกใหม่ต่อบุคคลในวงจำกัดโดยบริษัทจำกัด (ฉบับที่ 3) ลงวันที่ 8 กันยายน พ.ศ. 2569 และแบบ Factsheet SME ท้ายประกาศ
7. ประกาศคณะกรรมการกำกับตลาดทุน ที่ [ทจ. 10/2569](#) เรื่อง ข้อกำหนดเกี่ยวกับการเสนอขายหลักทรัพย์ผ่านระบบคราวด์ฟันดิง (ฉบับที่ 7) ลงวันที่ 8 กันยายน พ.ศ. 2569
8. ประกาศสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ที่ [สจ. 11/2569](#) เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการจัดทำสรุปข้อมูลสำคัญของตราสาร (ฉบับที่ 7) ลงวันที่ 8 กันยายน พ.ศ. 2569 และแบบ factsheet ท้ายประกาศ
9. ประกาศสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ที่ [สม. 12/2569](#) เรื่อง การกำหนดค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับการยื่นแบบแสดงรายการข้อมูลการเสนอขายตราสารเพื่อการเปลี่ยนผ่าน และตราสารเพื่อกิจกรรมสีเขียวตามมาตรฐาน Thailand Taxonomy ลงวันที่ 8 กันยายน พ.ศ. 2569